

Τι σημαίνει «σταυρικό ήθος» στη ζωή του Χριστιανού;

του π. Αντωνίου Χρήστου*.

Αγαπητοί Αναγνώστες στο προηγούμενο άρθρο μας μιλήσαμε για τις προτυπώσεις του Σταυρού στη Παλαιά Διαθήκη και στη τελευταία παράγραφο του μιλήσαμε για «σταυρικό ήθος» που αξίζει να χαρακτηρίζει την πορεία και την γενικότερη ζωή του Χριστιανού. Στο σημερινό άρθρο θα δώσουμε περισσότερα στοιχεία για το τι σημαίνει σταυρική πορεία και γιατί αξίζει κανείς να κουβαλά τον προσωπικό του Σταυρό στη ζωή του. Ακολουθήστε μας :

Ο Κύριος είπε: «Ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθήτω μοι» (Μάρκ. η΄ 34). Το «ὅστις θέλει» δηλώνεται απερίφραστα η ελεύθερη βούληση του ανθρώπου αλλά και το μεγαλείο Του ίδιου Του Θεού που έπλασε από αγάπη και απόλυτη ελευθερία την κτίση και την κορωνίδα της που είναι ο άνθρωπος. Ο Θεός δεν αναγκάζει και δεν υποχρεώνει κανέναν και για τίποτα να είναι και να σχετίζεται αναγκαστικά μαζί Του γιατί μας έπλασε οντολογικά «κατ' εικόνα» και «καθ' ομοίωσιν». Το κατ' εικόνα ακριβώς έχει να κάνει με την ελεύθερη βούληση, κάποιος να ενεργοποιεί ή όχι τα χαρίσματα τα οποία μας δίνει πλούσια ο Θεός. Να ακολουθεί και να τηρεί ή όχι όσα ο Θεός μας

παρέδωσε και μας δίδαξε ο Ιησούς Χριστός. Να ανταποκριθεί ή όχι κανείς στο κάλεσμα της καμπάνας για τις Ακολουθίες και κυρίως στο Μυστήριο των Μυστηρίων τη Θεία Λειτουργία και πόση συχνότητα και βαθμό.

Από την στιγμή όμως που κάποιος απαντήσει καταφατικά, «ότι ναι θέλω να είμαι Χριστιανός, θέλω να είμαι συνειδητό και γνήσιο μέλος της Εκκλησίας». Όποιος πει ότι «θέλει να ακολουθήσει τα βήματα του Κυρίου και «των φίλων του» των Αγίων», τότε η άρση του Σταυρού, το «σταυρικό ήθος» η σταυρική πορεία, είναι μονόδρομος, αποτελεί την μόνη ασφαλή επιλογή, έστω και αν αυτή η πορεία είναι δύσκολη και όπως ο ίδιος ο Κύριος τονίζει, αποτελεί : «στενή ή πύλη καί τεθλιμμένη ή όδός ή άπάγουσα εἰς τήν ζωήν, καί ὀλίγοι εἰσίν οἱ εὐρίσκοντες αὐτήν (Ματθ. 7, 15) αφού προηγουμένως έχει απαρνηθεί τον εγωϊσμό του και τον παλαιό άνθρωπο για να ανακαινιστεί τον νέο, με το βάπτισμα το Χρίσμα και τα υπόλοιπα μυστήρια. Ο Άγιος Ιωάννης ο Σιναΐτης μας δίνει κάποια συγκεκριμένα στοιχεία και σημάδια ερμηνείας της στενής πύλης αλλά ταυτόχρονα μας περιγράφει το σταυρικό ήθος σε εσωτερικό αλλά και πρακτικό επίπεδο. Λέει χαρακτηριστικά ο Άγιος: «Τα σημεία πού θα σου δείχνουν ότι βαδίζεις τη στενή οδό είναι: Η θλίψη της κοιλίας, Η ολονύκτιος στάση στη προσευχή, το μετρημένο νερό, το λιγοστό ψωμί, το καθαρικό ποτό της ατιμίας, οι χλευασμοί, οι περιγέλωτες, οι εμπαιγμοί, η εκκοπή του ιδίου θελήματος, η υπομονή στις συγκρούσεις με τους άλλους, το να μη γογγύζεις όταν σε περιφρονούν, να βιάζεις τον εαυτό σου να υπομένει τις ύβρεις, να υπομένεις γενναία όταν οι άλλοι σε αδικούν, να μην αγανακτείς όταν καταλαλούν σε βάρος σου, να μην οργίζεσαι όταν σε εξευτελίζουν και να ταπεινώνεσαι όταν σε κατακρίνουν (“Κλίμαξ” – Λόγος Β΄13). Βλέπουμε πόσο δύσκολο είναι κανείς να τα εφαρμόσει όλα αυτά στη ζωή του, αλλά και πόσο βρήκαν τέλεια εφαρμογή στη ζωή Του Κυρίου.

Ο σύγχρονος Ρώσος Άγιος Ιγνάτιος (Μπριαντσιανίνωφ) Επίσκοπος Σταυρουπόλεως (1807 - 1867) στο έργο του «Ο Σταυρός ο δικός μας και ο Σταυρός του Χριστού», περιγράφει πολύ ωραία και σύγχρονα τι σημαίνει πρακτικά αυτό που διαπραγματεύεται και το δικό μας άρθρο. Μεταξύ άλλων λέει ο Άγιος : « α) Ο σταυρός μας είναι οι λύπες και τα παθήματα της επίγειας ζωής, (που για κάθε άνθρωπο είναι δικά του). β) η νηστεία, η αγρυπνία και οι άλλες ευσεβείς ασκήσεις με τις οποίες ταπεινώνεται η

σάρκα και υποτάσσεται, στο πνεύμα. (Αυτές οι ασκήσεις πρέπει για τον καθένα να είναι ανάλογες με τις δυνάμεις του και γι' αυτό για τον καθένα είναι δικές του). γ) Οι αμαρτωλές μας κλίσεις ή τα πάθη μας, που για κάθε άνθρωπο είναι δικά του. (Με μερικά από αυτά γεννιόμαστε, με άλλα μολυνόμαστε στον δρόμο της ζωής). Θα είναι όμως μάταιος και ανώφελος είναι ο σταυρός μας, έστω και αν είναι βαρύς, αν δεν μεταβληθεί σε Σταυρό του Χριστού με το να ακολουθούμε τον Χριστό. Γι' αυτό ο ακόλουθος του Χριστού είναι απολύτως πεπεισμένος ότι ο Χριστός άγρυπνα τον παρακολουθεί, ότι ο Χριστός του στέλνει τις θλίψεις σαν απαραίτητη και αναπόφευκτη προϋπόθεση της χριστιανικής ιδιότητας, ότι καμιά θλίψις δεν θα τον πλησιάζει, αν δεν σταλεί από τον Χριστό, ότι με τις θλίψεις ο Χριστιανός γίνεται του Χριστού, συμμετοχος του κλήρου Του στη γη και —χάρις σ' αυτό— στον ουρανό! Ο σταυρός είναι βαρύς, όσο εξακολουθεί να είναι «ο σταυρός μας». Όταν μεταβληθεί σε «σταυρό του Χριστού» γίνεται ασυνήθιστα ελαφρός: Ο ζυγός μου χρηστός εστι και το φορτίον μου ελαφρόν, είπε ο Κύριος (Ματθ. 11, 30) » .

Επομένως με βάση τα παραπάνω, ο Γογλοθάς-η Σταυρική πορεία ωφελεί και έχει αξία, όταν διασταυρώνεται και ταυτίζεται με Του Κυρίου και τότε υπάρχει η ελπίδα και η προοπτική της Αναστάσεως. Όπως πολύ εύστοχα έχει ειπωθεί : «Πρέπει να συσταυρωθούμε για να συναναστηθούμε με τον Κύριο», αλλά εδώ που είναι η λύση είναι ταυτόχρονα καλώς ή κακώς και το πρόβλημα. Ιδιαίτερα ο σύγχρονος άνθρωπος, γαντζωμένος στα τεχνολογικά και επιστημονικά του επιτεύγματα βελτιώσεως της ζωής του και του αυτοματισμού, είναι πλέον τόσο σίγουρος για τον ευατό του και τις δυνατότητές του, σε τέτοιο σημείο που πιστεύει ότι δεν χρειάζεται και δεν υπάρχει λόγος να απευθύνεται στο Θεό. Γιατί να χρησιμοποιούμε τις σκάλες αφού πλέον υπάρχει το ασανσέρ; Τα πόδια μας αφού υπάρχουν τα αυτοκίνητα; Το μυαλό μας αφού υπάρχουν οι υπολογιστές και τα ρομπότ με την τεχνική νοημοσύνη και τόσες άλλες διευκολύνσεις που μας κάνουν να στρεφόμαστε στην ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση από αυτή που προτρέπει ο Απόστολος Παύλος τον μαθητή του Απόστολο Τιμόθεο : «σύ οὖν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ Χριστοῦ» (Β΄ Τιμ. 2,3).

Κλείνοντας το άρθρο μας, έχουμε πάντα την ίδια αίσθηση με τα περισσότερα μας, ότι ποτέ μα πότε δεν μπορούμε να καλύψουμε το θέμα

μας, απλά λίγο το αγγίζουμε και τους βασικότερους παραμέτρους. Έτσι και εδώ θίξαμε ακροθιγώς την αναγκαιότητα της σταυρικής πορείας ή αλλιώς ασκητικότητας στη ζωή του κάθε Χριστιανού γιατί επηρεαζόμενοι από τη Δύση και όχι μόνο, γινόμαστε στη πράξη «νερόβραστοι-χλιαροί Χριστιανοί». Ο Κύριος όμως στο βιβλίο της Αποκαλύψεως μιλώντας για την Εκκλησία της Λαοδικείας προειδοποιεί και όλους εμάς : «οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός· ὄφελον ψυχρὸς ἢς ἢ ζεστός. οὔτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ οὔτε ζεστός οὔτε ψυχρὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου» (Αποκ. 3,15-16). Δηλαδή πολύ απλά ότι θα μας αποδοκιμάσει και θα μας αποκόψει από την Εκκλησία Του, αφού ουσιαστικά με την άρνηση άρσης του Σταυρού ή την συστηματική μας προσπάθεια να τον ελαφρύνουμε... κινδυνεύει όχι μόνο η Χριστιανική μας ιδιότητα, αλλά και η ίδια μας η σωτηρία! Ας σηκώνουμε λοιπόν αγόγγυστα τον Σταυρό και τότε η αγιότητα δεν είναι τόσο μακριά όσο νομίζουμε! Αμήν!

*Ο [π. Αντώνιος Χρήστου](#) είναι Προϊστάμενος Ιερού Ναού Προφήτου Ηλία Κορμπι- Βάρης, της Ι. Μ. Γλυφάδας Ε. Β. Β. & Β. Απόφοιτος Ανωτέρας Εκκλησιαστικής Σχολής Αθηνών, Πτυχιούχος της Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών και Κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου στην Ορθόδοξη Θεολογία στο Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο.